

2011-03-03

Daniel Magnusson

Daniel.magnusson@lillaedet.se

Dnr 43-2010:5051

Lilla Edets Kommun

kommunen@lillaedet.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Ryr sjöns Montessoriskola i Lilla
Edets kommun

Tillsyn i Ryrsjöns Montessoriskola

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1-6

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. En bedömning har gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Granskningen kan dock inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

Vid Ryrsjöns Montessoriskola nådde samtliga år 2009 elever i årskurs 3 målen i svenska och matematik och samtliga elever i årskurs 5 i svenska, engelska och matematik. Resultatet för år 2010 visar ett något försämrat resultat då alla elever i årskurs 3 och årskurs 5 inte nådde målen i dessa ämnen. Skolinspektionen har inte kunnat ta del av måluppfyllelsen i samtliga ämnen där det finns mål att minst uppnå i årskurs 5 då skolan saknar en sådan sammanställning. Skolinspektionen har därför inte kunnat göra någon bedömning av skolans samlade resultat. Skolan har vidtagit åtgärder för att nå en hög måluppfyllelse men Skolinspektionen bedömer att skolan behöver utveckla sin verksamhet så att resultaten kan förbättras ytterligare.

Lärarna vid Ryrsjöns Montessoriskola följer upp kunskapsresultaten på elevnivå i de ämnen lärarna undervisar i och måluppfyllelsen uppfattas av både rektor och lärare som hög. Rektor gör dock ingen dokumenterad uppföljning och utvärdering av de samlade kunskapsresultaten tillsammans med skolans personal. Att synliggöra och utvärdera skolans samlade resultat är viktiga underlag för en skolas kvalitetsarbete så att skolan kan ompröva sina metoder för att ytterligare öka måluppfyllelsen. För de elever som riskerar att inte nå målen upprättas åtgärdsprogram. Dessa behöver utvecklas så att de uppfyller de krav som ställs på sådana.

Tillsynen visar i övrigt att skolan, liksom vid Skolverkets tidigare tillsyn år 2005, utgör en trygg studiemiljö för eleverna och att skolan har ett fungerande värdegrundsarbete. Skolans plan mot kränkande behandling utgör ett aktivt verktyg i detta arbete men skolan behöver på ett tydligare sätt följa upp sitt värdegrundsarbete. Eleverna erbjuds också i övrigt en lärmiljö där de ges möjlighet att utveckla sitt lärande och att ta ansvar för sina studier.

Skolinspektionens beslut:

Skolinspektionen har under tillsynen av Ryrsjöns Montessoriskola identifierat följande brister:

- Alla elever ges inte möjligheter att nå lägst målen att uppnå i årskurs 3 i svenska och matematik. I årskurs 5 ges inte alla elever möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen. (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)
- Rektorn ser inte till att åtgärdsprogrammen uppfyller författningarnas krav. (5 kap. 1 § tredje stycket grundskoleförordningen)
- Rektorn tar inte i tillräcklig omfattning ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas. (2 kap. 2 § skollagen. Lpo 94, 1. Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar, 1-3 §§ förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.)
- Rektorn ser inte till att de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen uppfyller författningarnas krav. (7 kap. 2 § grundskoleförordningen)
- Rektorn tar inte fullt ut ansvar för att planen mot kränkande behandling uppfyller författningarnas krav. (14 a kap. 8 § skollagen)

Kommunen och rektorn har ansvar för att åtgärder vidtas för att åtgärda ovanstående brister. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Lilla Edets kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Lilla Edets kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. I samband med uppföljningen av tillsynsbeslutet begärs en sammanställning in för det senaste läsåret över andelen elever som nådde målen i respektive ämne i årskurs 5 och över andel elever i årskurs 5 som nådde målen i samtliga ämnen.

I ärendets handläggning har utredaren Marie Sjöberg och undervisningsrådet Elisabeth Fogelberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist

Enhetschef

Agneta Wennberg

Undervisningsråd/föredragande

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Lilla Edets kommun under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Ryrsjöns Montessoriskola den 8 februari 2011.

Varje skola får efter besöket ett beslut där bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Ryrsjöns Montessoriskola, dels den information som samlats in under besöket, då personal och rektorn intervjuades. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Ryrsjöns Montessoriskola granskades vid det här inspektionstillfället med en tillsynsmodell, som innebär att granskningsfokus i huvudsak är riktat mot skolans ledningsfunktion och de rutiner som skolan ska ha för att säkerställa att eleverna har tillgång till en utbildning i enlighet med nationella krav. Granskningen, som genomförts som en begränsad tillsyn, kan dock inte ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i ett kommunbeslut. Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister efter att kommunbeslutet meddelades.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn)

Beskrivning av Ryrsjöns Montessoriskola

Tabell 1: Antal elever på Ryrsjöns Montessoriskola

Ryrsjöns Montessoriskola	Antal elever
Förskoleklass	13
Grundskola	62
Totalt antal elever	75

Källa: Verksamhetsredogörelse för Ryrsjöns Montessoriskola

Ryrsjöns Montessoriskola ligger några kilometer söder om centralorten Lilla Edet. Skolan med tillhörande fritidshem leds av en rektor som tillika är rektor för Fuxernaskolan F–6. Rektorn fördelar sin tid mellan skolorna utifrån vilket behov av dennes närvaro som finns. Förskoleklassen till och med årskurs 6 bildar ett arbetslag och fritidsverksamheten ett annat. Klasserna är åldersintegrerade med två klasser, årskurserna 1–3 respektive årskurserna 4–6. Förskoleklassen bildar en grupp men samverkar med klass 1–3 vid exempelvis tematiska arbeten. Eleverna får sin undervisning i slöjd och hem- och konsumentkunskap vid Fuxernaskolan.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte möjligheter att nå lägst målen att uppnå i årskurs 3 i svenska och matematik. I årskurs 5 ges inte alla elever möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen
Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper

Motivering:

Rektorn redovisar att samtliga elever i årskurs 3 nådde målen i svenska och matematik och att samtliga elever i årskurs 5 nådde målen i svenska, engelska och matematik år 2009. Måluppfyllelsen år 2010 i årskurs 3 visar att 90 procent av eleverna nådde målen i svenska och 74 procent i matematik. Samma år nådde i stort sett alla elever i årskurs 5 målen i svenska, engelska och matematik. Skolan har inte redovisat måluppfyllelsen i samtliga ämnen där det finns mål att uppnå i årskurs 5. Skolinspektionen har därför inte kunnat göra någon bedömning av skolans samlade resultat. Rektors bedömning av kunskapsresultaten i samtliga ämnen är att en övervägande del av eleverna når målen. Rektorn uppger att åtgärder har vidtagits för att komma tillrätta med de bristande kunskapsresultaten genom att upprätta åtgärdsprogram för att alla elever ska nå målen i respektive ämne.

Sammanfattningsvis visar den statistik som finns att tillgå att en resultatförsämring har skett det senaste året. Elevunderlaget är emellertid litet med få elever i klasserna blir statistiken väldigt utslagsgivande även om endast någon enstaka elev inte nått målen i något ämne. Skolan har vidtagit åtgärder för att nå en hög måluppfyllelse men Skolinspektionen bedömer att skolan behöver utveckla sin verksamhet så att resultaten kan förbättras ytterligare. Se vidare under huvudområdet Pedagogisk ledning och utveckling av skolan.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Rektorn ser inte till att åtgärdsprogrammen uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § tredje stycket grundskoleförordningen

Motivering:

Skolan upprättar åtgärdsprogram för de elever som riskerar att inte nå de nationella målen. I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av framgår inte vilket behov eleverna har. Att behoven framgår i åtgärdsprogrammen är en förutsättning för att kunna följa upp att de åtgärder som vidtagits svarar upp mot elevens behov. Det framgår inte heller alltid hur åtgärdsprogrammen ska följas upp och utvärderas.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte i tillräcklig omfattning ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket skollagen

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling och 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Skolans lärare lämnar en redovisning av resultaten i de nationella ämnesproven i svenska, engelska och matematik till rektorn. Rektorn har även redovisat måluppfyllelsen i årskurs 5 i matematik, svenska och engelska samt i matematik och svenska i årskurs 3. Någon utvärdering och analys av resultaten förutom i ämnena svenska, engelska och matematik görs dock inte vid skolan. Skolans kvalitetsredovisning innehåller en kommentar till måluppfyllelsen av de nationella ämnesproven. Det finns dock inte någon sammanställning och utvärdering av skolans samlade kunskapsresultat i de ämnen där mål att uppnå finns för årskurs 5. Eftersom skolan inte gör en sammanställning och utvärdering av resultaten i samtliga ämnen i årskurs 5 saknar skolan ett vik-

tigt underlag för att kunna analysera och utvärdera skillnader i måluppfyllelse mellan ämnen och över tid och på det sättet kunna ta ställning till vilka åtgärder som skolan behöver vidta för att ytterligare öka måluppfyllelsen. I samband med uppföljningen av tillsynsbeslutet begärs en sammanställning in för det senaste läsåret över andelen elever som nådde målen i respektive ämne i årskurs 5 och över andel elever i årskurs 5 som nådde målen i samtliga ämnen.

Bedömning:

Rektorn ser inte till att de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Skolans lärare genomför s.k. målsamtal med eleverna minst två gånger per termin. Vid samtal med elever framkom att de känner till kunskapsmålen och är delaktiga i att ta fram sin individuella utvecklingsplan (IUP) och vet också när och hur de ska arbeta för att nå sina mål. I Lilla Edets kommun använder sig de flesta skolorna av ett digitalt verktyg kallat Ping Pong som bland annat kan användas för att elever och lärare kan skriva i och kommentera elevernas individuella utvecklingsplaner (IUP) och de skriftliga omdömena. Avsikten är att Ryr sjöns Montessoriskola också ska använda Ping Pong. I avvaktan på att verktyget anpassas till de nya kursplanerna använder skolans lärare sig av en egen mall för individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen. De skriftliga omdömena utgår från skolans bearbetningar av de nationella kursplanemålen i varje ämne som eleverna undervisas i vid skolan. I vissa ämnen innebär bedömningen ett "kryss" om eleven visat kunskaper som motsvarar målnivån för årskursen. Skolinspektionen vill framhålla att ett skriftligt omdöme måste innehålla en beskrivning av elevens kunskasutveckling i förhållande till de nationella målen och en schabloniserad bedömning i form av ett kryss svarar inte mot de krav som ställs på ett skriftligt omdöme. I de skriftliga omdömena som Skolinspektionen tagit del av saknas skriftliga omdömen i ämnena slöjd, teknik och hem- och konsumentkunskap.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Trygghet och studiero****Bedömning:**

Rektorn tar inte fullt ut ansvar för att skolans plan mot kränkande behandling uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

Skolan har en likabehandlingsplan som tillika är en plan mot kränkande behandling daterad 3 november 2010. Till övervägande del motsvarar planen mot kränkande behandling de krav som ställs på en sådan. Planen innehåller en allmän översikt över de åtgärder som behövs för att främja likabehandling och för att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Som en bilaga till likabehandlingsplanen/planen mot kränkande behandling har skolan upprättat en årlig plan där det framgår vilka åtgärder som ska genomföras under läsåret 2010/11 utifrån den nulägesanalys som skolan gjort. I planen finns dock inte en redogörelse för hur de planerade åtgärder i föregående års plan har genomförts. Planen uppfyller därför inte fullt ut de krav som ställs enligt bestämmelserna.